

► Svatovítská katedrální zvonice – zvoníčky a zvoníci

Svatovítská zvonice jsou dobrovolnou skupinou nadšených zvoníků, která zajišťuje ruční zvonění zvonů katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha již nejméně půl století. Zvonění je pro mnohé z nich doslova posláním, neboť jsou si vědomi, že svou činností mimo jiné přispívají k zachování tradice ručního zvonění, která pomalu vymírá. Někteří ze zvoníků jsou v aktivní službě přes tři desítky let a velmi významně se podílejí na zachování kontinuity tradice ručního zvonění přímo v katedrále.

Před rokem 1989 byla parta zvoníků oproti dnešku daleko méně početná, frekvence zvonění menší a atmosféra značně stísněná, neb zvonici stále na sobě citili „oko velkého bratra“ a nevěděli ani dne, ani hodiny...

Po listopadu 1989 se situace postupně začala měnit k lepšímu, ale pro změnu začali slyšet argumenty směřující proti zvonění zvonů. Na jedné straně to byly pochybovačné hlasy, že to ti zvoníci přece nemohou dělat zadarmo a kolik asi jejich činnost stojí peněz, na straně druhé nesmyslné stěžování, že zvuk zvonů obtěžuje občany bydlící v okolí. Ačkoli nikdo soudný nemohl tyto a jiné podobné hlasy brát vážně, přesto otravovaly atmosféru a brzdily obnovu církevního i společenského života v katedrále.

Navzdory tomu se počet zvoníků zvyšoval, narůstal počet akcí, při kterých zvony hrály nezastupitelnou roli. Vyvrcholením tohoto procesu oživení bylo vysvěcení nových zvonů v roce 2012, které po téměř sto letech doplnily soubor svatovítských zvonů na původní počet.

V současné době zajišťuje zvonění v katedrále sv. Víta 21 pravidelných zvoníků. Z toho 5 služebně nejstarších zvoníků má dohromady za sebou přes 170 let činné služby, všichni pak 310 let. 4 zvonici zvoní na katedrále přes 33 let, další 28, dva 19, atd. Průměrná doba zvonické služby je necelých 15 let. Z výše zmíněné skupiny zvoníků je 7 žen – takzvaných zvoníček.

Pravidelně se zvoní vždy v neděli před mší svatou a v poledne – vždy 15 minut. Při mimořádných příležitostech a svátcích se přidává i zvon Zikmund. Počet všech zvonění za kalendářní rok se pohybuje kolem 130. Každé zvonění je specifické – jinak se zvoní na ranní nedělní mši, jinak na sváteční poledne, při pontifikální mši, při rekviem, při Te Deum, při procesi atp.

► Pražští zvoníci svatovítské – Campanarii Sancti Viti Pragenses – zapsaný spolek

Zvonici katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha společně s příznivci zvonů, zvonění a zvonařství a

- s respektem vůči tradicím a kulturním hodnotám zvonění a zvonařství v České republice,
- s vědomím současných potřeb zvoníků, zvonařů a hráčů na zvony,
- s odpovědností za zachování jedinečného řemesla a tradic zvonařství, dovednosti ručního zvonění, prostředí a ducha, který tyto činnosti a prostředí provází,

se v roce 1995 rozhodli pro budoucí generace zajistit pro tuto skupinu občanů odpovídající právní zakotvení v občanské demokratické společnosti a za tím účelem založili sdružení, jehož primárním právním i jiným pokračovatelem je právnická osoba – „zapsaný spolek“, svou činnost provozující v souladu s platnými zákony České republiky a podle platných stanov.

► Státní zámek Konopiště

Zámek Konopiště založil nedaleko svého rodového sídla v Benešově kolem r. 1294 pravděpodobně pražský biskup Tobiáš z Benešova, a to podle vzoru francouzských pevností s válcovými věžemi, s parkánem, 4 bránami a padacím mostem. Po vymření Benešoviců přešlo Konopiště v roce 1327 na 275 let do rukou Šternberků. V 17.–19. století se pak v držení Konopiště vystřídala celá řada vlivných šlechtických rodů: např. Hodejovští z Hodejova, po bitvě na Bílé Hoře na krátkou dobu i Albrecht z Valdštejna, Michnové z Vacínova, Vrtbové z Vrtby, Lobkovicové a další. První zásah do středověké struktury hradu byl proveden koncem 15. století Jiřím ze Šternberka, dále pak začátkem 17. století Hodejovskými z Hodejova. V barokní rezidenci proměnili Konopiště v 18. století Vrtbové z Vrtby. V roce 1887 koupil zámek s celým panstvím od Lobkoviců František Ferdinand d'Este, od r. 1896 následník císařského trůnu. Arcivévoda dal zámek přestavět v historizujícím stylu a jeho okolí přeměnil v krajinářský park. Na ploše bývalé barokní zahrady založil Růžovou zahradu se skleníky. Do zámku umístil své rozsáhlé sbírky, které získal jednak jako dědictví po svých italských předcích, jednak vlastní sběratelskou činností. František Ferdinand se v červnu roku 1914 zúčastnil manévru rakouské armády v Bosně a dne 28. června 1914 se stal spolu se svou manželkou Žofií v Sarajevu obětí atentátu spáchaného srbským anarchistou Gavrilem Principem. V roce 1921 převzal Konopiště od arcivévodových dědiců československý stát a zámek i s parkem byl zčásti zpřístupněn veřejnosti. Za II. světové války byl v Konopišti umístěn hlavní štáb jednotek SS. Po osvobození bylo Konopiště znovu otevřeno pro veřejnost. Zámek se do dnešní doby zachoval v podobě, jakou dostal při poslední přestavbě za arcivévody Františka Ferdinanda. Také vnitřní vybavení zůstalo v co největší míře stejné, jako za doby, kdy zámek obýval následník trůnu s rodinou. Zámecký areál je dnes chráněn jako národní kulturní památka České republiky. Správu zámku zajišťuje Národní památkový ústav.

Sbírka na nový zvon pro zámek Konopiště

Pro Deo, Principe et Populo...

Jednoduché motto Pražských zvoníků svatovítských odráží, čemu zvony a zvoníci po staletí slouží. Slávě Boží, panovníkům, jakož i lidu prostému... A tak i tento nový zvon bude svým hlasem oslovovat všechny, kteří jeho zvuku chtějí naslouchat.

Pražští zvoníci svatovítské, pečlivě udržující tradici ručního zvonění na katedrále sv. Víta na Pražském Hradě, byli v dubnu letošního roku osloveni, zda nevědí o nějakém zvonu, který by se dal pro oslavy výročí narození Marie Terezie na státním zámku Konopiště zapůjčit. Ukázalo se, že to v zemích českých, kde při válečných реквизиčních příšlech stál o desetitisíce zvonů, zvonků a zvonečků, není vůbec jednoduché. Nemožné však nikoli, a tak ve čtvrtek 11. května 2017 v podvečer zazněl z věže nad zámeckou kaplí po dlouhých desetiletích opět hlas zvonu. Zvon byl zapůjčen do doby pořízení zvonu nového.

Zatímco první zvonění 11. května bylo „komorní“, 13. května, v den narození Marie Terezie, se zvonilo podruhé, a to již celou půlhodinu, a navíc za doprovodu dělových salv.

Parametry nového zvonu:
1) maximální velikost zvonu 580-600 mm s těžkým žebrem (hmotnost 80 až 100 kg?),
2) zvon bude určen pro ruční zvonění
3) zvon ponese jméno sv. Jiří.

Ministr kultury slavnostně ohlašuje zahájení veřejné sbírky na nový konopištský zvon. Píše se 9. červen 2017.

Nad sbírkou bdí čestný výbor v následujícím složení: předseda čestného výboru J. Em. Dominik kardinál Duka OP, členové: Mgr. Tomáš Stařecký (Pražští zvoníci svatovítské), Jindřich Forejt (kurátor oslav 300. výročí narození Marie Terezie pořádaných na zámku Konopiště), Mgr. Jana Sedláčková (kastelánka státního zámku Konopiště), Michael Měšťan (restaurátor zvonů), Mgr. Radek Rejšek (organolog a campanolog Biskupství litoměřického).

Vyhlášení veřejné sbírky na nový zvon pro státní zámek Konopiště

Zdá se, že hvězdy jsou nakloněny tomu, aby se ještě letos, v roce, kdy si připomínáme 300. výročí narození arcivévodkyně rakouské a královny české Marie Terezie, podařilo opatřit nový zvon pro zámek Konopiště. Tato myšlenka se zrodila v nadšených debatách mezi předsedou spolku Pražských zvoníků svatovítských a garantem výše zmíněných akcí panem Jindřichem Forejtem.

Spolek zvoníků zajišťující po desetiletí zvonění na svatovítské katedrále na Pražském hradě byl velmi poctěn organizováním slavnostního památního zvonění ve výroční den narození královny Marie Terezie, 13. května 2017, a při předcházející slavnostní mši dne 11. května 2017.

O svůj jediný zvon zámek Konopiště přišel při poslední světové válce, kdy poslední zvon odvezla německá armáda neznámo kam. Zvon se již nikdy nevrátil a není divu, že v následujících čtyřiceti letech nikomu nescházelo. Až při přípravě letošních oslav zřetelně vyšlo najevo, že svůj zvon nad zámeckou kaplí sv. Jiří zámek potřebuje a využije. Na oslavy se zvon zapůjčil, ale co dál? No přece – pořídíme zvon nový. Uspořádáme sbírku, řekli si zvoníci...

A tak se zařídilo z hlediska právního vše potřebné a Magistrátem hl. města Prahy byla schválena veřejná sbírka právnické osoby podle § 4 zákona č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů, (zákon o veřejných sbírkách), ve znění pozdějších předpisů s názvem

veřejná sbírka „Zvon pro zámeckou kapli zámku Konopiště“ za účelem pořízení nového zvonu pro státní zámek Konopiště.

Sbírkou bude nutné vybrat asi 250.000 Kč a nad sbírkou bude bdět čestný výbor v následujícím složení: předseda čestného výboru J. Em. Dominik kardinál Duka OP, členové: Mgr. Tomáš Stařecký (Pražští zvoníci svatovítské), Jindřich Forejt (kurátor oslav 300. výročí narození Marie Terezie pořádaných na zámku Konopiště), Mgr. Jana Sedláčková (kastelánka státního zámku Konopiště), Michael Měšťan (restaurátor zvonů), Mgr. Radek Rejšek (organolog a campanolog Biskupství litoměřického). Základním způsobem výběru finančních prostředků je bezhotovostní převod darů na

transparentní účet (lze do něj veřejně nahlížet skrze webové stránky banky) 2701211483/2010 u peněžního ústavu Fio banka, a. s.

Rádi Vám vystavíme potvrzení o daru, pokud nám pošlete Vaše identifikační údaje, částku daru a číslo účtu, ze kterého jste dar poslali. Žádost o potvrzení prosím zašlete na campanarii.cz@gmail.com.

Bylo by ideální, kdyby mohl tento nový zvon zvonit již 29. listopadu 2017 (výroční den úmrtí Marie Terezie), kdy bude na zámku sloužit requiem za Marii Terezií J. Em. Dominik kardinál Duka OP a zvonu by mohl slavnostně požehnat. Vzhledem k výrobním lhůtám pro výrobu takového zvonu je nutné zahájit jeho výrobu již v červenci a do té doby vybrat potřebné finanční prostředky. Není tedy vyloučeno, že zvon bude zhotoven až v roce příštím, tj. v roce, kdy si budeme připomínat 100 let od založení Československé republiky. Symbolicky by se takto mohly spojit i tyto dvě výše zmíněné významné události na zámku Konopiště.

Nový zvon bude trvale umístěn na státním zámku Konopiště a sloužit svému účelu, tj. zejména zvonění při slavnostních událostech nejrůznějšího druhu.

V Praze dne 26. června 2017 v dokonalé účtě a s radostí tyto noviny oznamující

Mgr. Tomáš Stařecký

Mgr. Tomáš Stařecký

hlavní zvoník katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha

a předseda zapsaného spolku Pražští zvoníci svatovítské – Campanarii Sancti Viti

GSN: +420 602 322 990 | EML: CAMPANARII.CZ@gmail.com | WWW: campanarii.cz | IČ: 64936660

